

skal indhente Panthaverens Samtykke. Men saa bliver Panthaverens Stilling i saadanne Tilfælde for mig noget usikker. Retsskriveren skal jo ikke have nogen Meddelelse om, at der er foregaaet saadanne Magelæg, thi det skal ikke indføres i Pantebøgerne; der komme begge de paagældende Ejendomme jo til at staa uforandrede under det samme Matrikulsnummer som før og med det samme Hartkorn. Og hvis saa heller ikke Panthaveren skal have nogen Underretning om Magelæget, kan der jo dog komme megen Usikkerhed ind i dette Forhold. Jeg saa derfor meget gerne, om den højtærede Landbrugsminister vilde udtale sig nærmere om, hvorledes den Forandring, der er kommen ind i Folketinget i denne Paragraf, skal forstaaes, og hvilke Følger den vil medføre for Panthaverens Stilling. Jeg erkender fuldt ud, at den Ordning, vi fik indført i Udstykningsloven af 1897, har sine Mangler; den har det vist for Ministeriet, og den er heller ikke til idel Behagelighed for Panthaverne. Men da det nu er vedtaget i det andet Ting at forandre den gældende Bestemmelse, skal jeg foreløbig ikke komme ind paa nærmere at omtale dette Forhold. Men jeg skal gøre opmærksom paa, at naar hverken Retsskrivereren eller Panthaveren bliver underrettet om, at saadanne Forandringer ere foregaaede i Pantet, kan Forholdet alligevel blive noget tvivlsomt, selv om alle erkende, at et Pant ikke kan forandres uden Panthaverens Samtykke, — det modsatte vilde vel stride mod alle juridiske Begreber. Lad os tænke os, at et Par Ejere af henholdsvis Matrikulsnummer 3 og Matrikulsnummer 4 et eller andet Sted har foretaget et større Magelæg i Henhold til § 19, som den nu foreligger, og altsaa hverken Retsskriveren eller Panthaveren har faaet nogen Underretning om det, saa kan jo ved ny Pantsætning af det ny Matr.-Nr. 4 en Del af det tidligere Matr.-Nr. 3, — eller omvendt —, som en anden Panthaver i Virkeligheden har Part i, blive pantsat paa ny, og dersom den gamle Panthavers Ret skal staa ved Magt, hvad den jo sikkert skal, saa faar den ny Panthaver ikke virkeligt Pant i alt det, han har troet, og det er urigtigt overfor ham. Men derimod kan det maaske nok gaa saadan, at efter et længere Aaremaals Forløb kan den ny Panthaver muligt vinde Hævd paa denne sin Panteret, men saa mister den oprindelige Panthaver jo sin. Jeg synes derfor, at der ved den Maade, hvorpaa man har affattet den paagældende Paragraf i Folketinget, er etableret et For-

hold, hvis Betydning og Rækkevidde i høj Grad trænger til at blive klaret. I øvrigt kan jeg indskrænke mig til at anbefale Forslaget til velvillig Behandling.

Nordby: Der er et enkelt Punkt med Hensyn til Retten til at udstykke, som jeg kunde ønske ordnet paa en anden Maade, end det er fastsat i Lovforslaget, og som jeg skal tillade mig at udtale mig om. Der staar i § 1 af Lovforslaget: „Til Udstyknings af en samlet fast Ejendom udkræves Landbrugsministeriets Approbation“, og det defineres dernæst, hvad der skal forstaaes ved en samlet fast Ejendom. I § 2 er det bestemt, at Selvejergaarde skulle beholde tilbage en Hovedparcel efter en bestemt Skala, som er angivet i Paragraffen, og i § 3 fastsættes visse Dispensationsregler, hvorefter Landbrugsministeriet kan fravige de Regler, som ere givne i § 2 — sammenholdt med § 1 bliver det dog nærmest. Ser man paa, hvorledes Forholdene ere i Landbruget — og det er jo særlig det, der er Tale om her —, vil det vides, at da Udskiftningen foregik her i Landet, blev den vel saa godt som alle Steder, i hvert Fald i de Egne, hvor jeg er kendt, udført paa den Maade, at de enkelte Ejendomme fik Lodder paa forskellige Steder; Hovedlodden eller den Lod, der var bebygget, var som Regel i Byen, men de bortliggende Lodder kunde ligge ret fjernt derfra, een maaske 1,000 Alen og en anden og tredje og fjerde endnu længere borte, saaledes at de bestaaende Matrikulsnumre have forskellige Lodder, i alt Fald for en meget betydelig Del Ejendommens Vedkommende, og mange af disse fraliggende Lodder ligge, som sagt, i en Afstand, der efter Nutidens Maade at drive Landbrug paa og efter Nutidsforhold i det hele taget aldeles ikke mere kan siges at være tidssvarende. Jeg mener, at naar en Lod ligger mere end om. ved 1,000 Alen borte fra Bygningen, hvorfra den drives, er den langt fra det værd, som den er, hvis den er bebygget, og jo længere den er bortliggende, desto værre bliver det. Komme vi op paa en Afstand af $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{2}$ Mil, hvilket ikke er ualmindeligt og i alt Fald finder Sted, mener jeg, at Jorden i mange saadanne Tilfælde ingen Ting er værd for vedkommende Ejer; navnlig naar det er mager Jord, kan det ligefrem ikke betale sig at dyrke den, den maa da udlægges til Græsning for dog at give noget Udbytte. Nu ved jeg meget vel, at der har været Tale om at udstykke saadanne Ejendomme, og det er